

Atatürk Dönemi Dış Politika - I

1. "Bir musiki konservatuvarı oluşturmak ve Türkiye'de musiki kültürünün organizasyonu" işlerinde bakanlığa danışmanlık yapmak ve çalışmalar hakkında tafsilatlı rapor vermek şartıyla, Alman Profesör Paul Hindemith ile anlaşma yapıldı. Hindemith, 1935'ten 1938'e kadar aralıklı olarak Türkiye adına çalıştı. **CEVAP D**
2. Atatürk'ün mirasından pay alan kurumlar Türk Dil ve Türk Tarih Kurumudur. **CEVAP A**
3. Üniversitelerde görevlendirmek amacıyla 1933 yılında Prof. Malche aracılığıyla Alman Bilim İnsanları Yardım Derneği ile temasa geçilmiş ve Avrupa'dan yabancı bilim insanları getirilmiştir. **CEVAP B**
4. Cumhuriyet'in ilk yıllarında devletin sağlam verilerle yönetilebilmesi için ilk çağdaş nüfus, tarım ve sanayi sayımını 1927 tarihinde gerçekleştiren kurum İstatistik Umum Müdürlüğüdür. **CEVAP D**
5. 10 - 24 Temmuz tarihleri arasında yaşanan Eskişehir - Kütahya savaşları devam ederken 15 Temmuz 1921 tarihinde Ankara'da Maarif Kongresi toplanmıştır. **CEVAP C**
6. Kemalist ideolojiyi topluma benimsetmek, devletçilik anlayışını genişletmek amacıyla Atatürk'ten izin alınarak kurulan derginin ve hareketin adı Kadro'dur. Kadro hareketinin öncüleri Şevket Süreyya Aydemir, Vedat Nedim, Yakup Kadri'dir. Bu aydınlar fikirlerini Kadro dergisinde dile getirmişlerdir. Zamanla bu hareket sert bir muhalefete karşılaşmış zamanla bitmiştir. Kurun gazetesi ise Atatürk'ün Asım Us imzasıyla yazılarının yayınlandığı gazetedir. Ülkü dergisi ise Halkevlerinin resmî yayın organıdır. Mirat Osmanlı Dönemi'nde yayın hayatına başlamış resimli gazetedir. **CEVAP C**
7. Lambert Bristol (Amiral Bristol) 1919-1927 yıllarında önce Osmanlı Devleti ve Ankara'daki TBMM hükümetleri nezdinde, Cumhuriyet'in ilanından sonra da Türkiye Cumhuriyeti nezdinde, ABD Yüksek Komiseri sıfatıyla büyükelçilik vazifesi yürütmüştür. Ön yargılardan arınmış ve ciddi kişiliği ve yaklaşımı çevresinde takdir toplamış, titizlikle muhafaza ettiği yazışmaları ve topladığı diğer dokümanlar görev yürüttüğü kritik dönemin tarihinin yazılmasında önemli katkı sağlamıştır. ABD Kongre Kütüphanesi'ne devrettiği Bristol Belgeleri bu nedenle Osmanlı Devleti son yılları ve Türkiye Cumhuriyeti ilk yıllarına ışık tutan bir kaynak olarak kabul edilir. **CEVAP B**
8. Lozan Antlaşması'nda alınan kararların hepsi tartışılmıştır. Ancak İzmir'in Yunanlılara verilmesi gibi bir başlık görüşülmemiştir. En çok tartışılan meseleler ise; Savaş tazminatının ödenme şekli, Osmanlı borçları, boğazların durumu, kapitülasyonlar, nüfus mübadelesi, gümrük vergileri, yabancı okulların durumu ve Musul Sorunu'dur. Alınan kararlardan ilerde bir daha gündeme gelmeyen konu ise kapitülasyonlar olmuştur. Hakkında karar alınan ama bir çözüm getirilemeyen konu ise Musul Sorunu yani Irak sınırıdır. **CEVAP B**
9. Lozan Antlaşması 24 Temmuz 1923 yılında İsmet İnönü, Hasan Saka ve Rıza Nur tarafından imzalanır. II. TBMM 11 Ağustos 1923 yılında açılır. Halk Fırkası 9 Eylül 1923 yılında kurulur. Ankara 13 Ekim 1923 yılında başkent yapılır. 27 Ekim 1923 yılında Fethi Okyar Hükümetinin istifasını ile Ekim Bunalımı, Hükümet Bunalımı yani Sonbahar Bunalımı yaşanır. İsmet Paşa'nın Genelkurmay Başkanlığından istifası Cepheler Dönemi'nde, Sakarya Meydan Muharebesi'nden önce olmuştur. **CEVAP E**
10. Lozan Antlaşması ile kapitülasyonlar kaldırılır ve bir daha da asla gündeme gelmez. Ancak yabancı okullar, Osmanlı borçları, Boğazlar, nüfus mübadelesi, sınırlar yeniden gündeme gelmiştir. Lozan Antlaşması ile çözümlenen sorunlarda sadece boğazlarla ilgili karar Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenlik haklarına zarar verebilecek durumda olduğu için Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile bu sorun giderilecektir. O hâlde Lozan'da alınan kararlardan Boğazlarla ilgili hüküm Misakımillî anlayışına uygun değildir diyebiliriz. **CEVAP D**

Atatürk Dönemi Dış Politika - I

11. Lozan Antlaşması'nda çözülen sorunlardan ilerde bir daha gündeme gelmeyecek konu kapitülasyonlar bahsidir.

CEVAP C

12. 16. Hakkâri ve Musul topraklarının geleceği Türkiye ile İngiltere arasında sorun olur, 1926 Ankara Antlaşması ile Musul İngiliz mandasındaki Irak Hükûmetine, Hakkâri ise Türkiye'ye bırakılır.

CEVAP C

13. 17. Nasturi Ayaklanması (7 Ağustos-26 Eylül 1924) Güneydoğu Anadolu'da Süryanilerin bağımsızlık için başlattığı isyan hareketidir. İsyân İngiltere'nin kıskırtması ile başlamış ve İngiliz uçakları isyan edenlere yardım amacıyla Türkiye mevzilerine saldırmıştır. Bu isyan Cafer Tayyar komutasındaki ordu tarafından bastırılmıştır.

CEVAP A

14. 12. 20 Kasım 1922 tarihinde başlayan Lozan Konferansı'na sadece boğazlar meselesi görüşülürken katılan Sovyet Rusya bu konuda TBMM'nin tezini desteklemiştir.

CEVAP E

15. 13. Soruda verilen seçeneklere bakıldığında Lozan'dan sonra doğu sınırları bir daha gündeme gelmemiştir.

CEVAP A

16. 14. Gökçeada, Bozcaada ve Karaağaç Lozan Antlaşması ile Türk topraklarına katılan yerlerdendir.

CEVAP D

17. 15. Lozan Antlaşması'nda mübadele dışında tutulan yerler;

- İstanbul,
- Gökçeada,
- Bozcaada,
- Batı Trakya'dır.

Selânik Batı Trakya'daki bir yerleşim birimidir. İzmir ise mübadele dışında tutulmamıştır.

CEVAP C

18. Kahire Konferansı, II. Dünya Savaşı sırasında Uzak Doğu'daki gelişmeleri değerlendirmek amacıyla Roosevelt, Churchill ve Çan Kay Şek arasında; 22-26 Kasım 1943 tarihleri arasında Kahire'de yapılan toplantıdır. A, C, D ve E seçenekleri Türkiye'nin "yurtta barış, dünyada barış" ilkesi doğrultusunda gerçekleştirdiği işlerdendir.

CEVAP B

19. 1926 Ankara Antlaşması ile Milletler Cemiyeti tarafından Musul ve çevresi İngiltere mandasındaki Irak hükûmetine bırakılır. Bu durumu Türkiye Cumhuriyeti kendisine haksızlık yapılmış olarak algıladığı için bir süre bu durum Türkiye ile İngiltere arasındaki ilişkilerin gerilmesine yol açmıştır. 1936 Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nde İngiltere Türkiye'nin tezini desteklediği için ilişkileri geren bir durum söz konusu olmamıştır. Akdeniz Paketi barışı korumaya yönelik bir girişimdir.

CEVAP A

20. Vagon-Li Olayı İstanbul'daki Fransız şirketinin kendi işçilerine Fransızcadan başka dilin konuşmalarını yasaklaması üzerine kapatılması olayıdır. Bu durum Türkiye'nin bilinçli bir şekilde diline sahip çıktığını göstermiştir.

CEVAP A

21. Atatürk Dönemi'nde çizilen son sınırimız 1926 Ankara Antlaşması ile son şeklini alan Türkiye- Irak sınırıdır.

CEVAP A

Atatürk Dönemi Dış Politika - I

22. Türkiye Cumhuriyeti ilk yıllarda Fransa, İngiltere, Yunanistan, Bulgaristan ile sorunlar yaşamıştır. Fransa ile yabancı okullar, Osmanlı borçları, Hatay Sorunu, Vagon-Li, Bozkurt-Lotus Olayı, İngiltere ile Musul sorunu, Irak sınırı, Yunanistan ile nüfus mübadelesi (etapli) , Bulgaristan ile Razgard Olayı yaşanmıştır.
- CEVAP E**
23. Razgard Olayı Türkiye ile Bulgaristan arasında Bulgaristan'daki Türklere ait Razgard mezarlıklarının tahrip edilmesi sonucu ortaya çıkmıştır. Diğer seçeneklerdeki olaylar Türkiye ile Fransa arasında yaşanmıştır.
- CEVAP B**
24. Nyon Konferansı; Akdeniz'deki korsanlık olaylarının önlenmesi ve denizlerdeki güvenli seyahatin görüşülmesi amacıyla 14 Eylül 1937'de İsviçre'nin Nyon kentinde toplanan konferanstır. Dokuz Akdeniz ülkesi temsilcilerinin katıldığı, iki gün süren konferansta Akdeniz'de seyrüsefer güvenliğini sağlayacak önlemler üzerinde anlaşmaya varılmıştır.
- CEVAP C**
25. Lozan Antlaşması'nda Nüfus Mübadelesi kararı alınmıştır. İstanbul mübadele dışında tutulmuş, fakat Yunanistan buna uymamıştır. 1930 yılında Yunanistan ile yaşanan bu soruna Etaplı Sorunu denilmiştir. Kıbrıs Sorunu 1950'li yıllarda ortaya çıkmıştır. 6-7 Eylül Olayları Demokrat Parti Dönemi'dir. Kardak Krizi 1996 yılında yaşanmıştır. Birleşmiş Milletlere 1945 yılında Türkiye Cumhuriyeti üye olmuştur.
- CEVAP A**
26. Cumhuriyet'in 10. yıl dönümü nedeniyle Atatürk'e kutlama telgrafı gönderen Türk Dostları Cemiyeti başkanı Amiral Bristol'dür.
- CEVAP B**
27. 12 Ocak 1934 yılında Atatürk'ü Nobel Barış Ödülü'ne aday gösteren Yunan Başbakanı Venizelos'tur.
- CEVAP D**
28. Özsoy Operası Ahmed Adnan Saygun'un bestelediği ve Firdevsi'nin Şehname'sinden uyarlanan Türkçe olan librettosunu Münir Hayri Egeli'nin yazdığı 1 perdelik 12 tabloda oluşan Türkiye Cumhuriyeti tarihinin sahnelenen ilk operasıdır. Atatürk bu operayı İran Devlet Başkanı Rıza Pehlevi ile izlemiştir.
- CEVAP A**
29. 23 - 27 Ocak 1937 tarihleri arasında Kurun gazetesinde Atatürk Asım Us imzasıyla Hatay Sorunu ile ilgili makaleler yazmış, İsmet İnönü'nün icraatlarını eleştirmiştir.
- CEVAP C**
30. Atatürk Dönemi'nde henüz Pakistan Devleti kurulmamıştı.
- CEVAP E**

Atatürk Dönemi Dış Politika - II

1. Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nde ve Hatay Sorunu'nda Türkiye'yi Dışişleri Bakanı Tefik Rüştü Aras temsil etmiştir.
CEVAP D
2. Türkiye'nin komşu devletlerle ittifakı 1934 Balkan ve 1937 Sadabat Pakti'dir.
CEVAP E
3. Anlaşma Devletleri, Türkiye üzerindeki siyasi ve askeri nüfuzlarını İstanbul'da daha kolay kullanabileceklerini düşündükleri için 13 Ekim 1923'te Ankara'nın başkent ilan edilmesine karşı çıkmışlardır. Türkiye Hükûmeti de bağımsızlık duygusuyla Ankara'yı başkent ilan eden yasa'yı (İsmet İnönü) TBMM'ye sunmuştur.
CEVAP A
4. İngilizlerin Yunanlıları desteklemesi, bizim cephelerde başarı kazanmamızı zorlaştıran etken olmuştur. Bu nedenle diplomatik başarıya zemin hazırlamamıştır.
CEVAP B
5. Cumhuriyet'in ilk yıllarında yabancı okullar sorunu Fransa ile yaşanır ancak Türkiye egemen devlet anlayışı ile hareket ederek bunu bir iç sorun sayar ve Fransa'yı muhatap almaz.
CEVAP B
6. Mustafa Kemal Atatürk'ün soruda verilen sözü dış politikanın gerçekçi olması gerektiği ile ilgilidir.
CEVAP D
7. Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile boğazlarda tam egemenliğin sağlanması ve Hatay'ın Türkiye'ye katılması Misakımillî doğrultusunda gerçekleştirilen işlerdendir.
CEVAP C
8. Atatürk'ün "Türkiye'nin güvenliğini amaç edinen, hiçbir ulusun aleyhine olmayan, bir barış yolu bizim daima düsturumuz olacaktır." ifadesi dış politikada barışı esas alarak işleri gerçekleştirmeye ilgilidir. Balkan Pakti'nin kurulmasında bu ifade etkilidir.
CEVAP B
9. Lozan Konferansı'nda Türkiye'nin ortaya koyduğu tezlerin kabul edilememesinden dolayı Türk heyeti bağımsızlık duygusuyla hareket ederek Lozan Konferansı'nı terk etmiştir.
CEVAP D
10. Türkiye batı sınırlarının güvenliğini sağlamak amacıyla Atina'da Balkan Antantı'nı, doğu sınırlarının güvenliğini sağlamak amacıyla Tahran'da Sadabat Pakti'nı imzalamıştır.
CEVAP B
11. 1939 yılında Hatay'ın Türkiye'ye katılması ile Türkiye'nin Suriye ile sınırları kesin şeklini almıştır.
CEVAP B
12. Türkiye Birleşmiş Milletlere 1945 yılında üye olmuştur. A, B, D ve E seçeneklerindeki ifadeler Alman ve İtalyan saldırganlığı karşısında Türkiye'nin aldığı tedbirler ve gerçekleştirmekte kolaylık yaşadığı konulardır.
CEVAP C
13. 1926 yılında Fransız gemisi Lotus, İstanbul'a doğru Ege Denizi'nde seyir hâlindeyken, Bozkurt adlı bir Türk gemisine çarpar. Bu kaza neticesinde, Bozkurt gemisindeki 8 Türk mürettebatı boğularak vefat eder. Lotus gemisi, 10 Türk mürettebatı kurtararak İstanbul'a gelir. Olayın duyulmasının ardından adli soruşturma başlatan yetkililer, Lotus gemisinin kaptanını tutuklar. Olay, Lahey Adalet Divanına gider. Türkiye'nin avukatlığını dönemin Adalet Bakanı Mahmut Esat (Bozkurt) üstlenir, olay Türkiye'nin lehine sonuçlanır.
CEVAP D
14. Bozkurt-Lotus Türkiye ile Fransa arasında, Etabli Türkiye ile Yunanistan arasında uluslararası sorun olmuştur. Bursa Olayı 1933 yılında ezanın Türkçe okunmasıyla ilgilidir.
CEVAP D
15. Osmanlı borçları ve boğazlarla ilgili Lozan'ın kararı 1930 ve 1936 yıllarında değişikliğe uğramıştır.
CEVAP D
16. Türkiye, Akdeniz ve Kellogg paktlarına Atatürk Dönemi'nde, Bağdat Pakti'na Demokrat Parti Dönemi'nde üye olmuştur.
CEVAP B
17. Montrö ile Akdeniz'e kıyısı olan değil, Karadeniz'e kıyısı olan devletler belli tonajlardaki donanmalarını boğazlardan geçirme hakkına sahip olmuştur.
CEVAP A
18. Türkiye Cumhuriyeti'nin II. Dünya Savaşı tehdidi karşısında aldığı en önemli tedbir Boğazlardan komisyonu kaldırarak tam egemenliği gerçekleştirmek olmuştur.
CEVAP A
19. Sadabat Pakti: 1937
Balkan Antantı: 1934
Montrö Sözleşmesi: 1936 Milletler Cemiyetine giriş: 1932
Nüfus mübadelesi: 1930
CEVAP A
20. Yabancı Okullar Sorunu, Türkiye Cumhuriyeti tarafından bir iç sorun sayıldığı için uluslararası kurumlara götürülmemiştir.
CEVAP D
21. 1923 yılında başlayan mübadelenin son kalıntıları 10 Haziran 1930 yılında Venizelos'un Başbakan İsmet İnönü'yü ziyareti ile çözümlenmiştir.
CEVAP D